

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2009. év november hó 24. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t.

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt I.r. vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Pest Megyei Bíróság 16.B.33/2008/42. számú ítéletét a II.r. és a III.r. vádlott vonatkozásában **helybenhagyja** azzal, hogy velük szemben a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezést hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot mindhárom vádlottal szemben a Be.578.§ szerinti különleges eljárás lefolytatására utasítja.

A bíróság a vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig az előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Pest Megyei Bíróság a 2009. április 9. napján kihirdetett 16.B.33/2008/42. számú ítéletével az I.r., a II.r. és a III.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett emberölés bűntettének kísérletében (Btk.166.§ (1) bekezdés), ezért őket külön-külön 3 évi és 6 hónapi börtönbüntetésre és 5 évre a Magyar Köztársaság területétől kiutasításra ítélte. Elrendelte az I.r. és a II.r. vádlottak kényszergyógyítását. A vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztés büntetésbe beszámította. Rendelkezett a bűnjelként lefoglalt tárgyak lefoglalásának megszüntetéséről, egyes bűnjelek megsemmisítéséről, illetőleg a vádlottak tulajdonát képező tárgyak részükre történő visszaadásáról. Az eljárás során felmerült 1.202.088 Ft bűnügyi költségből 567.933. Ft egyetemleges megfizetésére kötelezte a vádlottakat, ezen túlmenően az I.r. vádlottat 268.863 Ft, a II.r. vádlottat 187.146 Ft, míg a III.r. vádlottat 178.146 Ft bűnügyi költség megfizetésére is kötelezte.

A kihirdetett ítéletet az ügyész mindhárom vádlott vonatkozásában tudomásul vette, ugyancsak tudomásul vette azt az I.r. vádlott és védője. A II.r. vádlott és védője az ítélet ellen fellebbezést jelentett be a kiutasítás mellékbüntetés mellőzése érdekében. A III.r. vádlott és védője ugyancsak a kiutasítás mellékbüntetés mellőzése érdekében jelentet be fellebbezést.

A jogorvoslati nyilatkozatokra tekintettel az elsőfokú ítélet az I.r. vádlott vonatkozásában 2009. április 9. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.401/2008/5-I. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta megalapozottnak. Utalt arra, hogy az ügyben elsőfokon eljáró Pest Megyei Bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, a vádlottak és a tanúk figyelmeztetése szabályszerű volt, az iratok ismertetése felolvasással történt. A bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve a tényállás megállapításhoz szükséges és releváns bizonyítékokat feltárta és azok értékelésével állapította meg a tényállást, amely megalapozott. Az így megállapított tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlottak cselekményét a törvénynek megfelelően minősítette. A büntetés kiszabásánál irányadó bűnösségi körülmények alapul vételével a vádlottak cselekményének tárgyi súlyával arányos büntetéseket szabott ki és a kiutasítás mellékbüntetés alkalmazása is megfelel a törvényes rendelkezéseknek. A kifejtettek alapján a bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezés kivételével az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Ez utóbbi tekintetében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta dr. Gaál Katalin által előterjesztet szakértői költségjegyzéket, holott annak egyes tételei - különösen az egyéb szakértői tevékenységre vonatkozóan előterjesztett költségek - ellentétesek az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló 3/1986. (II.21.) IM rendelet II. mellékletében foglaltakkal. Erre tekintettel indítványozta, hogy a Fellebbviteli bíróság az elsőfokú ítéletnek a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezését helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot a Be.578.§ szerinti különleges eljárás lefolytatására.

A fellebbviteli nyilvános ülésen a II.r vádlott védője a kiutasítás mellékbüntetés mellőzése érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta. Fellebbezésének indokolásául arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrány túlmutat a hazai büntetőjog keretein, ugyanis a vádlottak román állampolgárok és a román jogszabályok szerint ha valamely román állampolgárt egy európai tagállamból kiutasításra ítélnék, bevonják az útlevelét és nem utazhat az Európai Unió egyetlen más tagállamába sem. Hivatkozott arra is, hogy védenca hosszabb ideje Magyarországon él, büntetlen előéletű, így a kifejtettek alapján a kiutasítás mellékbüntetés mellőzését kérte.

A III.r. vádlott védője perbeszédében csatlakozott a II.r. vádlott védője által kifejtettekhez és a védencével szemben alkalmazott kiutasítás mellékbüntetés mellőzésére tett indítványt.

A II.r. és a III.r. vádlottak az utolsó szó jogán nem kívántak nyilatkozni.

A bejelentett védelmi fellebbezésekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján felülbírált, a felülbírálat azonban a Be.349.§ (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel csak a II.r. és a III.r. vádlottakra terjedt ki, mivel az I.r. vádlott vonatkozásában az ítélet a kihirdetése napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

A Pest Megyei Bíróság eljárását vizsgálva a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a megyei bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta, az ügyben rendelkezésre álló valamennyi bizonyítékot megvizsgálta, azokat egyenként és egymással egybevetve értékelte és mérlegelési jogkörében eljárva állapította meg a tényállást. Értékelő tevékenysége a logika szabályainak megfelel, indokolási kötelezettségének is eleget tett. A II.r. vádlott az eljárás során a terhére rótt bűncselekmény elkövetését beismerte, bűnösségét nem vitatta. A III.r. vádlott a bűncselekmény elkövetését tagadta, bűnösségét is vitatta, azt állította, hogy a sértett bántalmazásában nem vett részt. A megyei bíróság a III.r. vádlott tagadásában megnyilvánuló védekezésével szemben a tényállást a II.r. vádlott önmagát is terhelő beismerő vallomására alapította, amelyet alátámasztott az I.r. vádlott önmagát is terhelő ténybeli beismerő vallomása. A bántalmazás tényét, annak mechanizmusát alátámasztotta az ügyben beszerzett iü. orvosszakértői vélemény, amelyet dr. Eperjessy István orvosszakértő terjesztett elő, illetőleg a sértett által elszenvedett sérülések következtében kialakult poszttraumás állapotáról készített iü. ideg- és elmeorvosszakértői vélemény is.

A megyei bíróság ugyancsak részletesen feltárta a cselekmény előzményeivel kapcsolatos körülményeket is és e tekintetben a tényállását az ügyben kihallgatott tanúk vallomására és a vádlottak, valamint a sértett e tekintetben tett vallomására alapította.

A megyei bíróság által megállapított tényállás lényegében megalapozott, az csupán a sértett ért erőbehatások számára vonatkozóan szorul helyesbítésre, amely a nyomozati iratok 2. kötet 253-259. oldalain elfekvő, dr. Eperjessy István iü. orvosszakértő által előterjesztett orvosszakértői vélemény, valamint a Szolnoki Hetényi Géza Kórház és a Ceglédi Toldy Ferenc Kórház által kiállított orvosi dokumentációk alapján (nyomozati iratok 2. kötet, szakértői vélemény mellékletei) a fellebbviteli eljárásban tisztázható és megállapítható volt. A fenti iratok alapján a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontja alkalmazásával az ítéltábla az elsőfokú ítélet 6. oldal utolsó bekezdésének első sorát akként helyesbíti, hogy: „a sértett az őt ért bántalmazás következtében az alábbi sérüléseket szenvedte el:...”, egyúttal mellőzi a legalább 3 rb. erőbehatásra vonatkozó ítéleti megállapítást. Az orvosi dokumentációk tartalmával egyezően sorolta fel ugyanis az elsőfokú ítélet a sértett fejét és egyéb testrészeit ért sérüléseket, amelyek alapján nem csupán 3, hanem ennél lényegesen több sérülés került rögzítésre, így a 3 rb. erőbehatásra vonatkozó

ténymegállapítás nem állt összhangban a megyei bíróság által egyébként helyesen rögzített sérülések számával. Helyesen rögzítette ugyanakkor az ítélet a sértett sérüléseinek tényleges gyógytartamát, azt hogy a koponyasérülései következtében közvetlen életveszélyes állapotba került és életét csak a szakszerű és időszerű orvosi beavatkozás mentette meg. Az orvosi szakvéleménnyel egyezően rögzítette a sértett koponyáját ért erőbehatások, illetőleg a jobb comb sérülését eredményező erőbehatás nagyságát és jellegét. Ugyancsak - a kiegészítő orvosszakértői vélemény alapján - megalapozottan állapította meg, hogy a sértettnél az őt ért agyi sérülések következtében psychoorganikus szindróma alakult ki, amely következtében a sértettnél 67 %-os munkaképesség csökkenés jött létre, amelynek következtében II. csoportú rokkantnak tekinthető.

Az előzőekben írt helyesbítéssel a megyei bíróság ítéletének tényállása már minden tekintetben megalapozott, az mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért az irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A történeti tényállás alapján a megyei bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és törvényesen minősítette cselekményüket a Btk.166.§ (1) bekezdésébe ütköző emberölés bűntettének a Btk.16.§ szerinti kísérletének. A megyei bíróság ítéletének V. részében adott indokolást a vádlottak cselekményének jogi minősítésére vonatkozóan. Az ott kifejtettekkel a fellebbviteli bíróság is maradéktalanul egyetértett, azt csupán a társtettesi magatartás vonatkozásában azzal egészíti ki, hogy a vádlottak a sértettet egymás tevékenységéről tudva, akarategységben, közösen bántalmazták, mindegyikük magatartása alkalmas volt a bekövetkezett eredmény okozására így nincs jelentősége annak, hogy a három elkövető közül a súlyos, közvetlenül életveszélyes állapotot eredményező koponya sérüléseket ténylegesen kinek a rúgása, vagy ütése okozta, a bekövetkezett eredményre figyelemmel kellett a büntetőjogi felelősségüket a Btk.166.§ (1) bekezdésébe ütköző emberölés bűntettének a kísérletében megállapítani. (BH 2007. évi 3. számában 71. sorszám alatt közzétett eseti döntés.) Helyesen mutatott rá ugyanakkor az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlottak a súlyosan bántalmazott, eszméletlen állapotba került sértett esetlegesen bekövetkező halálával szemben teljes közömbösséget tanúsítottak, amikor őt bevitték a házba és ott sorsára hagyták. Életét az mentette meg, hogy még időben - másnap reggel - észlelték súlyos, eszméletlen állapotát, szülei mentőt hívtak hozzá, majd kórházba szállították, ahol szakszerű orvosi ellátásban részesítették.

A megyei bíróság helytállóan sorolta fel a vádlottak terhére és javára szolgáló bűnösségi körülményeket és ezek figyelembe vételével a vádlottak cselekményének tárgyi súlyával és alanyi bűnösségük fokával arányban álló szabadságvesztés büntetést alkalmazott. Ugyanakkor a vádlottanként azonos tartamban megállapított szabadságvesztés büntetések az ítélőtábla álláspontja szerint nem fejezik ki a vádlottak cselekményének eltérő súlyát, ezen belül az I.r. vádlottnak a bántalmazás során tanúsított kezdeményező magatartását és a bántalmazás során az egyes vádlottak által kifejtett tevékenység súlyát és kíméletlen voltát: a magatehetetlen sértett fejének rugdosását. A belső arányosítás szempontjai ekként nem

érvényesültek megfelelően, azonban az ügyészi fellebbezés hiányára tekintettel az ítéltáblának a fentieknek megfelelő a büntetés alkalmazására nem volt törvényes lehetősége.

A II. és III.r. védőknek a kiutasítás mellékbüntetés mellőzésére vonatkozó indítványa nem alapos. Az elsőfokú bíróság körültekintően vizsgálta mindhárom vádlott vonatkozásában a Btk.61.§ szerinti kiutasítás mellékbüntetés alkalmazását, e tekintetben döntését megindokolta és helytállóan utalt arra, hogy a kiemelkedő tárgyi súlyú élet elleni bűncselekmény kísérletét megvalósító külföldi állampolgárságú vádlottaknak az országban tartózkodása nem kívánatos, a kiutasítás mellékbüntetés időtartamát is a cselekmény tárgyi súlyára figyelemmel helyes mértékben határozta meg. Erre figyelemmel az a védői érvelés, mely szerint a kiutasított vádlottakkal szemben a saját hazájukban további megszorító rendelkezések - útlevelük bevonása - lépnek hatályba, a kiutasítás mellékbüntetés alkalmazásakor elfogadásra nem kerülhetett.

Megalapozottan foglalt állás a megyei bíróság, amikor a II.r vádlottal szemben a Btk.75.§ (1) bekezdése szerinti kényszergyógyítást elrendelte, ugyanis cselekményét ittas állapotban valósította meg és az elmeorvosszakértő véleménye alapján alkoholizmus fennállását igazolta, a cselekménye és az alkoholizmusa közötti oki kapcsolatra figyelemmel kényszergyógyítása szükséges és indokolt.

A megyei bíróság ítéletének az egyéb járulékos kérdésekre, így a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására és a bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére, egyes bűnjelek megsemmisítésére, illetőleg kiadására vonatkozó rendelkezései is törvényesek.

Az előzőekben írtakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pest Megyei Bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján helyes indokainál fogva a II. és a III.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyta.

Ugyanakkor a felülbírálat során az ítéltábla észlelte, hogy az elsőfokú ítéletnek a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezései nem felelnek meg a büntetőeljárás törvénynek a bűnügyi költség viselésével kapcsolatos rendelkezéseinek. Nem volt megállapítható ugyanis, hogy az elsőfokú ítéletnek a bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezései közül az 567.933 Ft összegű bűnügyi költség - amelyet a vádlottaknak egyetemlegesen kell megfizetniük - milyen tételekből tevődik össze és milyen tételek tartoznak azokba a költségekbe, amelyek megfizetésére a vádlottakat külön-külön kötelezte a megyei bíróság. A bűnügyi költség viselésével kapcsolatosan a megyei bíróság indokolást nem adott, csupán a bűnügyi költség viselésére vonatkozó törvényhelyet jelölte meg. Megalapozott a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglalt azon kifogás is, mely szerint az ügyben eljáró dr. Gaál Katalin ü. szakértő a bírósági iratok 37. sorszáma alatt előterjesztett díjjegyzékben feltüntetett egyéb szakértői tevékenység címén elszámolt költségek megalapozott voltát a bíróság nem vizsgálta kellő körültekintéssel, hanem azt a 38.

sorszám alatt elfekvő díjmegállapító végzésével a szakértő által előterjesztett költségjegyzékkel azonosan állapította meg.

Az előzőekben írtakra tekintettel az ítéltábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy a megyei bíróság ítéletének a bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezése felülbírálatra alkalmatlan, ezért e rendelkezést hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot mindhárom vádlott vonatkozásában a Be.578.§ szerinti különleges eljárás lefolytatására utasította, amelynek keretében a bűnügyi költség viselésével kapcsolatban pontosan rögzíteni kell, hogy a vádlottak a költségjegyzékben feltüntetett bűnügyi költségből mely tételszámok alatt feljegyzett összegeket kötelesek külön-külön viselni, melyeket kötelesek egyetemlegesen viselni és tisztázni kell azt is, hogy a 37. sorszám alatt - dr. Gaál Katalin szakértő által előterjesztett - díjjegyzékben feltüntetett összegek mennyiben megalapozottak és azt milyen arányban kötelesek a vádlottak viselni. A bűnügyi költség viselésével kapcsolatos rendelkezéseket a bíróságnak indokolnia kell.

A II.r. és a III.r. vádlottak által az elsőfokú ítélet meghozatalától a másodfokú bíróság határozatának kihirdetéséig előzetes fogvatartásban töltött időt a fellebbviteli bíróság a Btk.99.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján a szabadságvesztés tartamába beszámítani rendelte.

A végzés ellen a Be.386.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján további fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2009. év november hó 24. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Hildenbrand Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Pest Megyei Bíróság 16.B.33/2008/42. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 2009. november 24. napján kelt 2.Bf.175/2009/4. számú végzése folytán a II.r. és a III.r. vádlottakkal szemben jogerőre emelkedett és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés kivételével végrehajthatóvá vált!

Budapest, 2009. év november hó 24. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Hornyákné Sléder Ágnes
tisztviselő